

Vane Betkin:

Mati ob zibeli.

*Ko mogla bi ti dopovedati,
kaj čutim, sladko dete moje,
ko zrem v nedolžne očke tvoje
in se ne morem jih nagledati!*

*Obrazek tvoj — najlepših rož ljubkost,
očesca ta — morja sinjina
in njega velika globina —
ljubezni najopojnejša sladkost ...*

M. K.:

Zamorčki pišejo ...

*Mi smo trije bratci,
črni kakor škratci;
da hudobni nismo,
vam pove to pismo.*

*tam, kjer ljudožrci smeli
še nedavno so živeli,
kjer žge sonce s takšno silo,
da bi vam vso kri izpilo.*

*Daleč, daleč smo doma:
mesec dni odtod hoda
za gorami, za vodami,
tam, kjer nas iz sna ne zdrami
v jutro mlado dobra mati,
ampak slon in lev brkati,*

*Kje je ta dežela strašna? —
vam drhtijo srca plašna.
Naj vam bo srce kar mirno:
morje nepregledno, širno
je med vami in med nami.
Varni ste doma pri mami ...*

Zanimivosti

Ribe v morskih vodah poginjajo. Že dalj časa opazujejo, da se radi tega, ker so na velikih ladjah vpeljali motorje na olje, uničujejo ribe. Ostanki raznih olj, mazil, ki jih odkladajo med vožnjo, so za razne morske živali nevaren strup; kajti vsa ta plaža se počasi spušča tudi v notranjost. Tudi morsko rastlinstvo, razne alge, kamor odlagajo ribe zarod (ikre), se tako polagoma otrujejo, da prestanejo. Lovci »slanikov« pripovedujejo, da marsikje teh rib ni več. Tudi morskim pticam je oljnata morska gladina v nesrečo. Galebe n. pr. izvabi svetlikajoče površje v ozadju velikih ladij, pa se spuste na vodo, kjer se jih prime mastna mešanica in jih ovira, da se ne morejo več dvigniti v zrak in da počasi poginejo. — Je skoraj vedno tako: Ko tehnika napreduje, se pa dostikrat uničujejo druge vrednote in naravne lepote.

Sredi vode žeja... Ali je to mogoče? Sredi brezkrainih vodnih puščav na velikih oceanih je smrt gotova, če bi zmanjkalo pitne vode ali primernih nadomestil. Saj vsakdo ve, da morska voda ni užitna

prvič že zaradi soli, ki jo vsebuje, pa tudi zaradi drugih kemičnih snovi: broma, žvepla in klorovega magnezija. Vse to povzroča, da je morska voda peklenko grenka in smrdljiva, torej vse prej kot užitna. Količina kemičnih primesi pa ni po vseh morskih vodah enaka; v Severnem morju vsebuje morje 35% teh »dišave«, v Vzhodnem morju samo 10%, v Sueškem prekopu 60%. Najbolj je z njimi prepojena in prežeta voda v Mrtvem morju, kjer pride na sto delov vode 250 delov gori omenjenih kemičnih sestavin. Prav zato pa tam ne more živeti nobena riba; še človek ne more utoniti, ker ga voda drži na površju, pač pa se kaj kmalu napravi okrog telesa tenka skorja soli in druge šare.

V slavo morski vodi pa bodi povedano, da se nahaja v nji tudi dragocena kovina, ki bi jo najraje v kupih imeli pred seboj — namreč zlato. Ko bi vsem oceanom odtegnili zlato in spremenili v zlatnike, bi prišla na vsakega človeka precej znatna vsota; pravijo, da več milijonov dinarjev. Toda tega se ne bo nihče lotil, pa bi tudi ne imelo pomena, če bi se uresni-

čilo, kajti potem bi zlato pač izgubilo svojo vrednost.

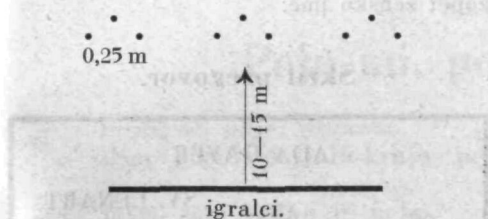
Kaj bi odgovoril, ako bi te g. učitelj vprašal, za koliko je naša zemlja vsako leto težja? — Nenavadno vprašanje, kajne! Na to najbrž nobeden ne misli. Pa odgovor je vendarle dovolj verjeten. Znanstveniki pravijo, da naraste teža zemlje vsako leto za 70 tisoč kilogramov. Toliko je namreč letno meteorskih padavin. Tehtali jih seveda niso, ker jih ne morejo. Tako pač presoajajo po raznih meteorskih pojavih.

Kako to raste! »Vsak dan smo večji« — lahko govore mladci. O rasti človeškega telesa seveda ni najti nobenega pravila, saj vidimo med nami prave hruste in ko-

renjake, pa tudi slabiče in pritlikavce. Najbolj se mudi, če govorimo o rasti otročičem, da morajo čimpreje in bolj zviška gledati na ta grbasti svet. Najhitreje raste človek od rojstva pa do 6. leta. Nato se hitrost nekoliko zavira, in sicer pri dečkih do 12. leta, pri deklicah do 10. leta. Nato pa dekliško telo zopet hitreje šine nakvišku tja do 15. starostnega leta, tako da dostikrat že doseže visokost matere; pri mladeničih se pa ta dolžina doseže šele med 16. in 18. letom. V nadaljnjih letih se rast dopolnjuje in dokončuje pri fantih do 25. leta, pri dekletih pa zvečine že okrog 20. leta. Redkokdaj se zgodi, da bi se kdo po teh letih še kaj potegnil.

Za dobro voljo

Igra s keglji.

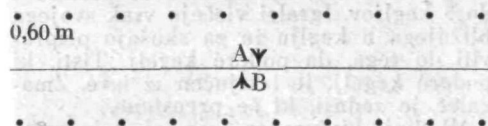

Trikoti: Trije keglji so postavljeni v trikotu v medsebojni razdalji 20—25 cm. Vsega skupaj je troje takih trikotov, drug poleg drugega; torej devet kegljev.

V razdalji 10—15 m od kegljev se napravi črta, za katero se postavijo igralci. Vsak igralec, ko pride vrsta nanj, zakotali kroglo in skuša podreti keglje.

Vsakikrat, kadar podre igralec trikot, se šteje za pet točk. Vsak igralec ima pravico, da vrže kroglo dvakrat v isti trikot in potem zaporedoma v ostala trikota. Če se mu posreči, da podere vse trikote, dobi 15 točk.

Mirno bombardiranje.

Igralni prostor je razdeljen po črti v dva enaka dela. Na skrajni točki tega prostora se postavi 10 kegljev v razdalji 60 cm. Na vsakega igralca mora priti po en keglj. Če je preveč igralcev, se postavi še ena vrsta kegljev. Igralci so razdeljeni v dva tabora in se postavijo med keglji in črto, ki loči oba tabora, brez

določenega reda. Oba tabora imata po eno ali dve krogli. Namen igre je, da se prevrnejo nasprotniku keglji tako, da se pri tem zaščitijo keglji igralca samega.

Kakor hitro dobi igralec kroglo v roko, jo naj takoj zažene. Vsakikrat, kadar pade keglj, beleži stranka, kateri pripada igralec (ki je podrl keglj), točko. Krogla se sme prestrčiti samo z nogo. Če se igralcu ponesreči, da z napačnim gibom podere keglj v svojem polju, beleži nasprotni tabor eno točko sebi v prid.

Tabor, ki prvi doseže 21 točk, (zмага) dobi igro.

Afriški pregovori izražajo dostikrat iste globoke resnice, kakor jih vsebujejo tudi naši reki; uporabljajo pa seveda slike, ki se nanašajo na afriške običaje in navade.

Naj navedem nekaj primerov:

»Gosja hči je plavalka,« pravi Afričan. Ta izrek hoče povedati to, kar je izraženo v našem pregovoru: »Jabolko ne pade daleč od drevesa.«

Snaheli — zamorci pravijo človeku, ki po našem pregovoru »mačka v vreči kupi,« da je »kupil vola zgolj po stopinji na tleh.« (Pomen je ta: Kupil je vola, ne da bi ga videl in preizkusil.)

Snaheli — zamorci močno ljubijo svoje otroke. To pričajo pregovori, kakor na primer: »Tudi izprevrženi otroci so balzam za starše.« — Svoje otroke pa tudi strogo vzgajajo, kar potrjuje izrek: »Kdor ne mara slišati jokú svojega otroka, bo sam jokal.«

Pri Shambala - zamorcih so v navadi tudi razne uganke. N. pr.: »Tu je, tam je, primi jo!« — Kaj je to? (Senca.) »Poznam hišo, ki nima vrat.« — Kaj je to? (Jajce.) »Noč in dan nima miru.« — Kaj je to? (Voda.)